

WAT IS JAKOBSKUISKRUID?

Jakobskruiskruid is een algemeen voorkomende plant in West-Europa. Hij groeit met name op schrale gronden. In Nederland neemt de plant toe. Er is ook wat onrust over mogelijk schadelijke effecten voor runderen en paarden

WAT IS ER AAN DE HAND MET JAKOBSKUISKRUID?

Jakobskruiskruid is een plant die giftige stoffen bevat die gevaarlijk kunnen zijn voor runderen en paarden. Deze dieren kunnen alleen na het eten van flinke hoeveelheden ziek worden of sterven.

HOE HERKENT U JAKOBSKUISKRUID?

Jakobskruiskruid is een kruid dat twee jaar leeft. In het eerste jaar groeien het hele jaar door op de grond liggende bladeren. Het kruid bloeit meestal in het tweede jaar van juni tot oktober. Nadat de plant zaden gevormd heeft, sterft hij.

Kenmerken van de Jakobskruiskruid zijn:

- 1 in het eerste jaar heeft de plant op de grond liggende bladeren,
- 2 de plant heeft glanzende gele straalbloemen met veel bloemetjes,
- 3 tussen de 30-90 cm hoog,
- 4 bloeit van juni tot en met oktober.

Weet u niet zeker of het om Jakobskruiskruid gaat vraag dan iemand van een natuurwerkgroep of de plaatselijke medewerk(st)er van een natuurbeschermingsorganisatie. Zij weten de plant meestal wel te herkennen. Op de website www.jakobskruiskruid.com kunt u meer informatie vinden over de kenmerken van de plant en over planten die veel op Jakobskruiskruid lijken.

WAAR VINDT U JAKOBSKUISKRUID?

De plant voelt zich erg thuis op kale zanderige gronden. Bouwlocaties en bermen van (nieuwe) wegen zijn dus plekken waar de plant zich graag vestigt. Als deze plekken naast schrale weidegronden liggen kan de plant zich vervolgens ook verspreiden naar deze gronden.

WAT ZIJN ZIEKTEVERSCIJNSELEN VAN JAKOBSKUISKRUID?

Normaal gesproken eten paarden en runderen de levende plant niet, omdat deze niet lekker smaakt. Als de plant in gedroogde vorm in hooi of ander veevoer terecht komt herkennen de dieren de plant niet meer en eten de plant met de rest van het voer op. Paarden en runderen kunnen ziek worden van Jakobskruiskruid. Als de ziekteverschijnselen tijdig herkend en behandeld worden is een vergiftiging niet onomkeerbaar en kan het dier nog herstellen. Raadpleeg bij klachten daarom altijd uw veearts.

WAT KUNT U DOEN?

Eigenaren en beheerders van terreinen:

- 1 Zorg voor een dichte (gras)zode. Hier zal de plant zich niet of nauwelijks in kunnen vestigen.
- 2 Heeft u Jakobskruiskruid op uw land? Wees een goede buur en maai in een ruime strook (50-100 meter) tot de gronden van uw burens (veehouders en/of hobbyboeren).
- 3 Maai vóór het bloeiseizoen (juni/juli) en voer het maaisel af om te voorkomen dat de plant zaad kan zetten en in de voedselketen terecht komt.

Eigenaren van paarden en runderen:

- 1 Zet uw vee niet in weiden waar het kruid voorkomt. Zorg in ieder geval dat de dieren voldoende ander voedsel hebben om te voorkomen dat zij uit hongersnood toch van de plant gaan eten.
- 2 Eis van de leverancier van veevoer (hooi, kuil, brok) dat er een garantie wordt gegeven dat het voer vrij is van Jakobskruiskruid.

Als u denkt dat de dieren toch de plant hebben gegeten, raadpleeg dan zo snel mogelijk een veearts.

Wat moet u zeker niet doen

Gebruik zeker geen bestrijdingsmiddelen zonder noodzaak. Veelal werken deze middelen zelfs averechts. En het is ook niet nodig. De plant heeft namelijk ook heel veel goede kanten.

ZIJN MAATREGELEN TEGEN JAKOBSKUISKRUID ALTIJD NODIG?

Als er geen vee in de buurt graast of als het kruid niet in het hooi kan komen en het zaad weinig kans heeft om te kiemen zijn er geen maatregelen nodig. De plant heeft een belangrijke waarde voor insecten waaronder de Sint-Jacobsvlinder, graafwespen en zweefvliegen. De Sint-Jacobsvlinders zijn helemaal afhankelijk van Jakobskruiskruid. Daarnaast zijn er ruim 170 insectensoorten waar het kruid onderdeel uitmaakt van de voedselketen.

WAAR KUNT U MELDING MAKEN VAN JAKOBSKUISKRUID?

Mocht u het kruid op een risicovol terrein zien vraag dan de eigenaar om het kruid te verwijderen. Mocht de eigenaar geen actie ondernemen of niet te achterhalen zijn dan kunt u bij de provincie Fryslân een melding maken van Jakobskruiskruid. De provincie bepaalt dan of er opgetreden moet worden tegen de terreineigenaar of beheerder. De provincie Fryslân onderneemt actie wanneer:

- 1 planten op minder dan 50 meter afstand van weidegrond of hooiland staan,
- 2 er op de weidegrond bij de planten paarden of runderen grazen,
- 3 Er tussen de 50-100 planten per 100m² staan,
- 4 de grond van klei of zand is en bestaat uit kale/opengewoelde plekken.

Zorgt u er wel voor dat u de exacte aanduiding van de groeiplaats van het Jakobskruiskruid kunt aangeven; bijvoorbeeld hectometerpaalnummer bij wegen, adres aanduiding bij andere gronden, GPS coördinaten en het liefst een foto van het kruid. U kunt op de website van de provincie een melding maken: www.fryslan.nl/milieuklacht

WAT DOET DE PROVINCIE FRYSLÂN?

De provincie Fryslân heeft een Jakobskruiskruid verordening vastgesteld. In deze verordening staat dat terreineigenaren en –beheerders bij verwachte problemen verplicht kunnen worden om het Jakobskruiskruid van hun gronden te verwijderen. De provincie kan boetes geven wanneer terreineigenaren en –beheerders de plant niet verwijderen.

De provincie neemt zelf ook maatregelen. Als beheerder van het provinciale wegennet maait de provincie de bermen waar het Jakobskruiskruid voorkomt intensief voordat de plant in bloei komt. Door het afvoeren van het maaisel wordt voorkomen dat de plant zich verder kan uitzaaïen en in de voedselketen van dieren terechtkomt.

MEER INFORMATIE

Wilt u meer informatie over Jakobskruiskruid bezoekt u dan de volgende websites:
www.jakobskruiskruid.com
www.vlinderstichting.nl
www.fryslan.nl

Wilt u weten wat voor gevolgen Jakobskruiskruid voor mensen kan hebben dan kunt u kijken op de website van de Voedsel- en Warenautoriteit www.vwa.nl onder publicaties.

provinsje fryslân
provincie fryslân

JAKOBSKUISKRUID JABIJKRÚSWOARTEL

Verstandig omgaan met Jakobskruiskruid

